

Edmund Ignasiak

1940–2003

Profesor Edmund Ignasiak miał trzy pasje: ekonomię, politykę i literaturę piękną. Wśród nich nauki ekonomiczne zajmowały poczesne miejsce. Jego specjalnościami były: metodologia badań operacyjnych, optymalizacja projektów inwestycyjnych i programowanie w biznesie. Zmarł w Słupsku 4 marca 2003 roku w wieku 63 lat, w pełni sił twórczych. Tematyka badawcza, wokół której koncentrowała się jego bogata działalność naukowa, dotyczyła przede wszystkim programowania sieciowego, i to zarówno od strony teoretycznej, jak i od strony zastosowań. W tej dziedzinie był cenionym autorytetem w Polsce. Jego osiągnięcia były także znane za granicą dzięki publikacjom w językach obcych (rosyjskim, węgierskim, czeskim i niemieckim). Był pasjonatem pracy. Należał do grona zamiłowanych nauczycieli akademickich. Był cenionym wykładowcą. Jego działalność dydaktyczną cechowała inwencja twórcza.

Z Uczelnią był związany blisko 40 lat. Miał zainteresowania teoretyczne, choć nie stronił od zajmowania się trudnymi zagadnieniami praktyki. Był entuzjastą metod matematycznych w prowadzonych badaniach, wybitnym specjalistą w dziedzinie badań operacyjnych. Należały do nich: programowanie dyskretne, metody sieciowe i zastosowanie teorii grafów. Troszczył się o nadanie wyraźnej interpretacji ekonomicznej różnym metodom sieciowym, traktowanym często jako metody rozwiązywania zagadnień czysto matematycznych; o wyszukiwanie praktycznych zagadnień rozwiązywanych za pomocą metod sieciowych, a w szczególności w sferze przedsięwzięć badawczych i rozwojowych; o ulepszanie znanych algorytmów, jak też o konstruowanie własnych algorytmów heurystycznych.

Urodził się 30 maja 1940 roku w Warszawie jako syn Stanisława i Józefy z domu Reszewskiej. W 1949 roku wraz z rodzicami przeniósł się do Wągrowca. Tu ukończył szkołę podstawową i szkołę średnią. Studia wyższe podjął w 1960 roku na Wydziale Ogólno-Ekonomicznym Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu. Ukończył je w 1964 roku, uzyskując magisterium z ekonomii na seminarium z ekonometrii, prowadzonym przez prof. Zbigniewa Czerwińskiego. Był pierwszym jego asystentem w Zakładzie Ekonometrii, a także pierwszym jego doktorantem.

15 grudnia 1964 roku podjął pierwszą pracę jako asystent. Odtąd był związany z Uczelnią do końca życia, uzyskując wszystkie stopnie i tytuły naukowe do profesora

zwyczajnego włącznie. Starszym asystentem został w 1966 roku, adiunktem w 1970 roku, docentem w 1980 roku, profesorem nadzwyczajnym w 1991 roku, a tytuł profesora zwyczajnego otrzymał w 1994 roku.

Doktoryzował się w 1970 roku na podstawie rozprawy *Zagadnienia ekstremalne w analizie sieciowej*. Problematykę tę rozwinął w książce *Programowanie sieciowe*, wydanej przez PWE w 1972 roku. Stanowi ona podstawową monografię z dziedziny ekonomicznych zastosowań teorii grafów. Działalność dydaktyczna i naukowa oraz książka *Sieciowe planowanie przedsięwzięć o niezdominowanej strukturze*, wydana przez Wydawnictwo AE w 1978 roku były podstawą jego habilitacji w 1978 roku na Wydziale Planowania i Zarządzania AE w Poznaniu.

Dorobek naukowy Profesora Ignasiaka obejmuje ponad 120 pozycji bibliograficznych (w tym 7 monografii i 37 artykułów). W publikacjach tych zajmował się głównie problematyką wykorzystania programowania całkowitoliczbowego do podejmowania decyzji w zakresie przestrzenno-sieciowej lokalizacji; programowania umownego i przedmiotowo-liniowego do wyznaczania optymalnych harmonogramów produkcji; optymalizacją planów sieciowych w warunkach niepewności oraz oceną i wyborem projektów inwestycyjnych i ich realizacją. Był współautorem książki *Mikroekonomiczne problemy badań operacyjnych* (PWE, Warszawa 1977), tłumaczonej na język węgierski, rosyjski i niemiecki.

Do najważniejszych prac, które opublikował po uzyskaniu habilitacji, sam zaliczał pięć z nich. Były to: *Optymalny rozdział środków w zadaniach stochastycznych planowania sieciowego*, w pracy zbiorowej: *Zastosowanie metod sieciowych w praktyce gospodarczej* (ZN AE, Katowice 1979), *Teoria grafów i planowanie sieciowe* (PWE, Warszawa 1982), *Wybór optymalnego harmonogramu przedsięwzięcia inwestycyjnego* (ZN AE, Poznań 1985), *Rozłożenie inwestycji w czasie realizacji przedsięwzięcia* (PWN, Warszawa 1988), *Procedury rozdziału zasobów realizacji przedsięwzięć przy występowaniu niepewnych czynników*, praca zbiorowa (ZN AE, Wrocław 1990). Niewątpliwie do jego najważniejszych publikacji, poza już wymienionymi, należała książka *Optymalizacja projektów inwestycyjnych* (PWE, Warszawa 1994). Przetłumaczył też książkę Z. Ałfierowa i W. Jeżewa, *Primienienije teorii grafów w ekonomicznych raczotach*, (Statistika, Moskwa 1971). Opublikował ją w PWE w 1974 roku pod tytułem *Zastosowanie teorii grafów w rachunku ekonomicznym*.

Szeroka była działalność dydaktyczna Profesora Ignasiaka. Prowadząc tę działalność, umiejętnie łączył wiedzę formalną (wyrażoną w języku matematycznym) z interpretacją ekonomiczną rozważanych modeli i rozwiązywanych zadań optymalizacyjnych. Zwracał uwagę na potrzebę uwzględniania metod operacyjnych i technik komputerowych przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych. Prowadził wiele zajęć dydaktycznych w formie gier decyzyjnych, co znacznie przyczyniało się do aktywizacji studentów. Będąc asystentem, prowadził ćwiczenia do nowo wprowadzanych wów-

czas przedmiotów – programowania gospodarczego i ekonometrii na obu wydziałach studiów dziennych i zaocznych WSE. Po doktoracie podjął wykłady specjalizacyjne z programowania sieciowego i z programowania dynamicznego.

Wyrazem uznania dla jego kwalifikacji było powierzenie mu wykładów poza uczelnią macierzystą. W latach 1972–1974 prowadził wykłady na studiach doktoranckich w Politechnice Poznańskiej. W latach 1972–1973 wykładał zastosowanie teorii grafów i ekonometrię na Kursie Zastosowań Matematyki, zorganizowanym przez Oddział Poznański Instytutu Matematyki PAN. W 1974 roku miał cykl wykładów z teorii grafów dla doktorantów Instytutu Ekonomicznego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W latach 1975–1976 wykładał na kursach szkoleniowych z cybernetyki ekonomicznej w Ustroniu, zorganizowanych dla młodych pracowników naukowych przez Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego. W 1985 roku prowadził w języku rosyjskim wykład kursowy z badań operacyjnych w Instytucie Inżynierjno-Ekonomicznym w Charkowie. Był twórcą specjalności badania operacyjne i systemy informatyczne na Wydziale Zarządzania, współautorem kilku skryptów oraz redaktorem i współautorem cenionego na rynku ogólnopolskim podręcznika *Badania operacyjne* (PWE, Warszawa 1996, 1997 i 2001).

Począwszy od końcowych lat adiunktury, prowadził seminarium magisterskie. Wypromował kilkudziesięciu magistrów. Z jego inicjatywy powstało w 1966 roku Koło Naukowe Ekonometrii. Był jego opiekunem do 1972 roku, a potem pełnił obowiązki pełnomocnika rektora ds. kół naukowych. Koło brało udział w pracach o charakterze badawczo-usługowym na rzecz kilku przedsiębiorstw w Koszalinie, Bydgoszczy i Uście, przyczyniając się do usprawnień organizacyjnych tych zakładów. Koło uzyskało wiele nagród i wyróżnień na konkursach w kraju i za granicą. Charakterystyczne jest, że z inicjatywy studentów uzyskała nagrodę ministra nauki, szkolnictwa wyższego i techniki w dowód uznania wkładu w rozwój studenckiego ruchu naukowego w WSE w Poznaniu. Z jego inicjatywy uruchomiono w 1974 roku w Wydawnictwie AE serię wydawniczą *Debiuty Ekonomiczne*. Był redaktorem trzech pierwszych zeszytów (1974, 1976, 1979).

Edmund Ignasiak miał duży udział w rozwoju kadry naukowej. Był promotorem 12 prac doktorskich. Włączył też wszystkich pracowników naukowych prowadzonego przez siebie Zakładu Badań Operacyjnych do realizacji tematu: „Teoria grafów i jej zastosowanie w optymalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych i badawczo-rozwojowych”, objętego wówczas Centralnym Planem Badań Podstawowych.

Profesor brał także udział w pracach organizacyjnych Uczelni. W latach 1978–1980 był zastępcą dyrektora ds. dydaktyczno-wychowawczych Instytutu Cybernetyki Ekonomicznej. Z jego inicjatywy i przy jego udziale zmodernizowano program studiów na kierunku, którym opiekował się Instytut. Wprowadzono też aktywne formy zajęć w postaci gier decyzyjnych do wybranych przedmiotów. W latach 1981–1984 pełnił obowiązki kierownika Zakładu Systemów Informatycznych w Instytucie Cybernetyki

Ekonomicznej. W okresie 1985–1991 był kierownikiem Zakładu Badań Operacyjnych, a od 1991 roku do śmierci kierownikiem Katedry Badań Operacyjnych. W latach 1981–1990 uczestniczył także w pracach Senatu Uczelni, będąc członkiem trzech jej komisji (Komisja do Przetwarzania Informacji, Komisja do Badań Naukowych, Komisja do Organizacji i Rozwoju Uczelni). W latach 1981–1983 brał udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Studiów Doktoranckich.

Jego działalność organizacyjna nie ograniczała się do Uczelni. Był aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Badań Operacyjnych, Polskiego Towarzystwa Cybernetycznego, Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, w którym w latach 1972–1978 był sekretarzem Sekcji Ekonometrii. Od 1985 roku pełnił funkcję przewodniczącego Sekcji Badań Operacyjnych Wielkopolskiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa. Brał aktywny udział w wielu konferencjach i seminariach naukowych krajowych i międzynarodowych, a sam kilka z nich organizował. Od 1985 roku uczestniczył w pracach Central Expert Group for Operational Seminar „Project Management and National Analysis”. W lipcu 1996 roku został wybrany do Komitetu Statystyki i Ekonometrii PAN. Był jego członkiem do końca swoich dni.

Profesor Edmund Ignasiak położył duże zasługi w dziedzinie upowszechniania wiedzy naukowej. Od 1993 roku pełnił funkcję zastępcy redaktora naczelnego „Przeglądu Statystycznego”, od 1992 roku członka Komitetu Redakcyjnego czasopisma „Badania Operacyjne i Decyzje”, a w latach 1987–1991 członka Komitetu Redakcyjnego Wydawnictwa AE w Poznaniu.

Ważne miejsce, od 1995 roku, w życiu Profesora zajmował Słupsk. Był założycielem i pierwszym rektorem Wyższej Szkoły Zarządzania w Słupsku. Zorganizował w niej dwa kierunki studiów, dużą bibliotekę naukową, utworzył wydawnictwo Słupskie Studia Regionalne, promował powstanie lokalnej kadry naukowej, organizował otwarte seminaria naukowe, sympozja i konferencje. Założył w Słupsku Komitet Działań na rzecz Unii Europejskiej i Rozwoju Polski.

Za swoje osiągnięcia naukowe i dydaktyczne Profesor otrzymywał pięciokrotne nagrody ministra edukacji narodowej, w latach 1971, 1973, 1976, 1979 i 1983, oraz nagrodę w Konkursie im. O. Langego. W 1980 roku został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a w 1996 roku otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Profesor był lubiany zarówno w środowisku ekonometrycznym, jak i przez studentów. W pamięci tych, którzy go znali, z którymi współpracował i którymi kierował, pozostał jako osoba niosąca życzliwą pomoc, chętna do odważnych, pełnych pasji wystąpień na Radzie Wydziału, jako człowiek pracowity i pełen inwencji oraz szerokich zainteresowań. Jego hobby stanowiła historia XX wieku i muzyka klasyczna. Cieszył się szacunkiem i sympatią. Będzie nam go brakowało.

Wojciech Sikora